

Hvězdy nad Berlínem

Autor: Helena Chábová DiS.

Číslo: roč. 6, č. 4/2020

Rubrika: Doporučujeme

Klíčová slova:

knižní tipy

O knize

- Autorka: Sarah Matthiasová

Tematické zpracování literatury s romskou příběhovou linkou je možné zařadit do různých historických období. Romové tu byli a jsou, na tom se nic nemění. Současná literatura se vymezuje různými směry. Obecně můžeme číst o různých zaměřeních - významně osvětové jsou příběhy o rasismu, obtížném dětství, pobytu v dětském domově, stereotypch a negativních předsudcích či nálepkách. Avšak současnost nebo posledních pár let není veškerá historie romské komunity. V období 2. světové války nebyli postihováni pouze židé, homosexuálové či postižení. Obtížná situace vznikla i Romům, kteří nebyli považováni za plnohodnotné členy společnosti. V očích tehdejší moci byli považováni za ty, kterých by se společnost měla zbavit.

Své o tom vědí hrdinové knihy „Hvězdy nad Berlínem“. Čtrnáctiletý Berličan Max se setkává s Lili. Lili je mladá Romka, která dělá artistku v cirkuse, jenž každým rokem projíždí právě Berlínem. Životy obou dospívající jsou naprosto odlišné, a tak je zvláštní, že se Max vydá za tarotovým věštěním. Přestože setkání netrvá dlouho, tak si mezi sebou vytvoří velmi silné přátelské/láskyplné pouto. Jenže situace je taková, že Lili putuje dál s cirkusem a Max zůstává v Berlíně. Krátce na to vypuká 2. světová válka. Všichni lidé, včetně dětí a dospívajících, jsou ovládáni jasně stanovenou ideou. Max se stává členem Hitlerjugend, kdežto Lili a její rodina jsou pronásledováni a uvrženi do koncentračního tábora. Dlouhé tři roky na sebe nezapomněli a pak se znovu setkávají. Tentokrát jejich pouto skutečně přeroste v lásku, ale ta je z pohledu tehdejší společnosti nemyslitelná. Ani tentokrát jim není přáno zůstat spolu. Jakýkoli vztah je nemyslitelný. Naštěstí je ve složitém životě čeká ještě jedna šance, kterou mohou proměnit pouze oni dva.

V knize se střídají části psané retrospektivně a části ze současnosti, stejně tak jako kapitoly z pohledu Lili a kapitoly z pohledu Maxe. Je to právě Max, který je pomyslným vypravěčem a na sklonku života chce zanechat zprávy v podobě deníku, kde se vypisuje ze zakázané lásky s Romskou

dívkou ve válečném období.

VYUŽITÍ KNIHY

Knihy se širokým tematickým zaměřením a neobvyklými tématy je možné využívat jak ve výuce, tak zejména v mimoškolním vzdělávání. Knihu je možné zakomponovat do programů pro dospívající přibližně od 13 let. Z tematických okruhů je možné použít jak holokaust, tak i romskou dějovou linii. Stejně tak hraje důležitou roli rozhodování o vlastním životě, tlak rodiny/okolí nebo celospolečenský a v neposlední řadě také stanovení svých hodnot či ústupky v rámci ochrany života.

ZDROJ

MATTHIAS, Sarah. *Hvězdy nad Berlínem*. 1. vydání. V Praze: Albatros, 2018. 396 stran. ISBN 978-80-7544-686-2.

CHÁBOVÁ, Helena. *Hvězdy nad Berlínem. Impulsy: Inspirace, náměty a trendy dětského čtenářství* [online]. 2020, roč. 6, č. 4 [cit. 2020-10-07].

Dostupný z WWW: impulsy.kjm.cz/impulsy-clanek/hvezdy-nad-berlinem.
ISSN 2336-727X.